

Fotó: Barbara Gabriella

Felcsúti Hírlap

2020. október
IX. évf., 10. szám (98.)

Az imádság ereje

Beszélgetés katolikus templomunk
új sekrestyéseivel,
a Jére házaspárral

Az agyag lelke

Találkozás Vranekné Juhász
Hedvig váli fazekasművésszel

„Szervusz, kedves barátom, gyere vélem táncba!”

Szüreti mulatság a Kastély Óvoda és Bölcsőde udvarán

„Nagyobb kincset nem kaphattam volna”

Incze Árpád székely származású szabómester története

Közerdekű információk

Bicskei Járási Hivatal – ügyfélfogadás:

Bicske, Kossuth tér 14.

Minden hónap első hétfőjén, 13.00–16.00

Tessely Zoltán országgyűlési képviselő fogadóórája:

Bicske, Szent István út 1.

Páros héten: szerda, 16.00–18.00

Páratlan héten: csütörtök, 10.00–12.00

Önkormányzati Hivatal – ügyfélfogadás:

Tel.: 22/594-036

Hétfő: 8.00–16.00

Szerda: 8.00–16.00

Péntek: 8.00–12.00

Polgármesteri fogadóórák:

Tel.: 22/594-036

Hétfőn 8 órától,

előzetes időpontfoglalás alapján, amíg van érdeklődő.

Faluház:

Tel.: 22/594-368

Szarvas Józsefné: 70/450-8704

Orvosi rendelő, Faluház:

Fő u. 137., tel.: 22/594-072,

dr. Goda Lajos háziorvos

Hétfő, kedd, csütörtök, péntek: 8.00–12.00,

szerda: 13.00–16.00

Posta:

Hétfőtől péntekig 8-tól 16 óráig, tel.: 22/594-049

Orvosi ügyelet:

Az orvosi ügyeleket a bicskei központi ügyelet látja el.

Tel.: 22/311-104 és a 104-es központi hívószám

Hétköznap délután 4 órától másnap reggel 8-ig,
hétfőjét és ünnepnapokat megelőző utolsó munkanap
16 órától az azt követő első munkanap 8 óráig.

Védőnői szolgálat, Faluház:

Fő u. 137., tel.: 30/970-8517, Makai Kinga védőnő

Szerda: 9.00–11.00 (orvossal közösen)

11.00–13.00 (önállóan)

17.00–19.00 (kizárólag telefonos egyeztetés alapján)

Gyógyszertár, Faluház:

Fő u. 137., tel.: 22/252-550

Hétfő, kedd, csütörtök, péntek: 8.30–13.00,

szerda: 13.00–16.00

Könyvtár:

Fő u. 68., tel.: 70/338 4814

Hétfőtől péntekig: 8.00–12.30, 13.30–16.00

Közzet megbíztott:

Fő u. 191., tel.: 20/526-8664, Gáfor János

Esély Gyermejkölési Alapítvány:

Fő u. 68., tel.: 22/999-424, 70/450-8733

Felcsúti Hírlap

A Felcsúti Önkormányzat hivatalos, ingyenes hírlevele, megjelenik havonta huszonnégy oldalon, **800 példányban**. Nyilvántartásba véve a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal által 163/2233/3/2011. számon.

Felelős kiadó: dr. Sisa András jegyző

Kiadja: Felcsút Község Önkormányzata

Hirdetésfelvétel: penztar@felcsut.hu

Kéziratleadás: 20/336-2680; hirlap@felcsut.hu

Terjesztési észrevételek: muszak@felcsut.hu

Címlapfotó:
Barbara Gabriella

Felcsúti Hírlap

3 Felhívás

4 Emlékezés

Influenzák helyett: igazi hősök
Mi volt 1956, barátom?

6 „Szervusz, kedves barátom, gyere vélem táncba!”

Szüreti mulatság a Kastély Óvoda és Bölcsőde udvarán

8 A jövő magyar konyhájaért

Iskolánkban rendezték meg a „Magyarország étele” szakácsverseny döntőjét

10 Az agyag lelke

Találkozás Vranekné Juhász Hedvig váli fazekasművésszel

Vranekné Juhász Hedvig egyike azon fazekasművészeknek, akiknek életre kel kezeik között az agyag. Munkáit formagazdagságuk, művészi kivitelezésük s a bennük megjelenő agyagműves tudás teszi egyedivé. Áttöréses technikával készült órái – Mészáros László polgármester jóvoltából – a felcsúti önkéntes segítők otthonát is díszítik. Váli műhelyében járva az ősi mesterség, a fazekasok, avagy a gelencserek világába pillanthatunk bele.

12 Hétköznapi hőseink

Köszönet mindazoknak, akik a járványhelyzetben segítettek

14 „Nagyobb kincset nem kaphattam volna”

Incze Árpád székely származású szabómester története

Az alcsútdobozai Incze Árpád egyike azon önkénteseknek, akik a járványhelyzet kezdetén a maszkvarrásban segítettek. Az egykoron szabóműhelyt üzemeltető Árpád a felcsúti önkormányzat jóvoltából egy teljes vég pamutanyagot és egy tekercs

gumiszalagot kapott – ebből készültek aztán százszámra a maszkok. Szabónk hitvallása szerint ha valaki egy közösséghez tartozik, tennie is kell azért a közösségért. Árpád azonban nem csupán a Vál völgyének sorsát viseli a szívében, hanem a székelységet is, nem véletlenül hívta életre évekkor ezelőtt a Székelyföldért Társaságot. Az ő közbenjárásával lett testvértelepülésünk Csikmenaság, s az ő segítségével formálódhatott meg épp tíz éve a menasági összetartozás-élmény, majd „válaszként” a Tamassy–Margalit-kúria előtt álló székelykapu. A székely származású mesteremberrel szabóságról, székelységről, az emlékművek történetéről beszélgettünk.

16 Az imádság ereje

Beszélgetés katolikus templomunk új sekrestyéseivel, a Jére házaspárral

Közel egy hónapja új sekrestyések szolgálnak a felcsúti katolikus templomban. Jére Julianna és férje, Jére Árpád a mi Marika néninktől vette át a feladatot, mégpedig hálából, életük során ugyanis számtalanszor megsegítette őket a Jóisten, úgy érzik hát, ennyivel „tartoznak” neki. Egy őszi nap hol máshol, a templomban találkozunk, Julika gyertyát gyújt, s beszélgetni kezdünk. Megrendítő őszinteséggel mesélnek az imádság erejéről, történetük igaz, mély istenhitről tesz tanúságot. S most nekünk is elárulják, mire képes az isteni gondviselésbe vetett bizalom.

18 Kert

Felkészülés a téli fagyokra

19 Konyha

Csicseriborsó-fasírt petrezselymes burgonyával, friss salátával

20 Harangszó

Véges nézi a végtelent
Minden napnak a maga baja

22 Mozaik

4

10

12

Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat 2021

Örömmel értesítjük Felcsút község végzős, érettségi előtt álló középiskolás tanulóit és a felsőoktatásban részt vevő hallgatóit, hogy az idei évben is lehetőség van csatlakozni a Bursa Hungarica felsőoktatási pályázathoz.

A pályázatok rögzítésének és az önkormányzathoz történő benyújtásának határideje: **2020. november 05.**

**A pályázati feltételek megtekinthetők a www.emet.gov.hu portálon.
Pályázni csak elektronikus úton,
az EPER BURSA rendszeren keresztül lehet.**

Felcsút Községi Önkormányzat

Fotó: Tóth Flóra

A felcsúti könyvtár pályázatot hirdet logója megtervezésére.

Olyan logó kerestetik, amely illeszkedik a könyvtár arculatához, kifejezi annak jellegét, illetve Felcsút hagyományos és speciális jellemzőit, látványos, könnyen azonosítható, minden más logótól elkülöníthető, felírata kis méretben is olvasható, a logó színnyomással is felismerhető, jól használható.

Nevezési díj nincs, egy pályázó legfeljebb öt pályamunkával jelentkezhet. A pályázat során benyújtandó a logó terve színes és/vagy egy szín variációban, JPG formátumban, egy rövid magyarázó leírás, valamint szükségesek a pályázó adatai és elérhetőségei.

A pályázat benyújtásának határideje: 2020. november 30., hétfő éjfélig.

A terveket e-mailben várja könyvtárunk a felcsut@vmk.hu e-mail címen.

A pályázat nyertese egy 20 ezer forint értékű ajándékutalványt kap.

Bővebb információ Szecsődi Zsuzsánál a könyvtárban.

Fotó: pexels.com

Influencerek helyett: igazi hősök

Nagy Enikő
Fotó: Döme László Balázs

Az influencerek korát éljük. Napjainkban szinte mindenki – nemritkán „főállásban” – influencer akar lenni. Influencer lehet bárki, aki a közösségi médiaplatformokon kialakított nagyszámú „követettségét” felhasználva reklámtérkép, befolyásoló, valamely termék megvásárlására vagy szolgáltatás igénybevételére ösztönző tartalmakat oszt meg. Az influencer tehát nem más, mint az, aki másokat befolyásol, aki (vélt vagy valós) szakértelme, tudása, pozíciója, kapcsolatai alapján hatással van másokra. Manapság, úgy tűnik hát, hogy a követők, posztok, klikkek száma határozza meg, ki mennyit ér, a Facebook- és Instagram-profiljuk alapján lesznek emberek példaképpé, hősökké. Október 6-án azonban itt áll előttünk tizenhárom férfi, a lexikonok megfogalmazása szerint: magyar honvédtisztek, akik a magyar szabadságért harcoltak és szenvedtek vértanúságot. Tudjuk, megtanultuk, kisiskolásként a nevüket is bebiáltuk, de vajon belegendoltunk-e egyszer is, mit jelentenek valójában a lexikonok szavai.

1849. október 6-án a leverett szabadságharcot követő császári megtorlás során Pesten kivégezték az első felelős magyar miniszterelnököket. Ugyanezen a napon a szabadságharc tizenhárom honvédtisztje Aradon halt vértanúhalált. „Borzasztó nap. Az 1849-i október 6-a minden emberiség ember mély gyászának a napja volt Aradon – szerepel Oláh Gyula visszaemlékezésében. – Aradon laktam, tizenhárom éves fiú voltam. Megmaradt az emlékezetemben. Mintha most is látnám a kilenc tábornokot egy sorban a bitófán függeni, és a négy agyonlőtt vértanút az aradi vár sáncában holtan feküdni.” A nemzeti gyásznapon rájuk emlékeztünk. Községünk vezetői a Faluház előtt álló tizenhárom kopjafa körül sorakoztak fel, hogy – az önkormányzat, a képviselőtestület, az óvoda, az iskola és a nyugdíjasklub nevében – elhelyezzék az emlékezés koszorúit a Kiss Ernő utolsó szavait őrző kőtömbemlékműnél: „Árpádok dicső szentjei, virrasszatok a magyar ifjúság felett, hogy Krisztusé legyen a szívük és a hazáé az életük!”

Knezić Károly, Nagysándor József, Damjanich János, Aulich Lajos, Lahner György, Poeltenberg Ernő, Leiningen-Westerburg Károly, Török Ignác, Vécsey Károly, Kiss Ernő, Schweidel József, Dessewffy Arisztid, Lázár Vilmos, Batthyány Lajos – ha valakik igazi példák, hősök, vagy nevezzük a napjainkban divatos nevén: influencerek, hát ők – a szó legnemesebb értelmében – azok.

Mi volt 1956, barátom?

Nagy Enikő, fotó: Döme László Balázs

„Múlt, ami elmúlt? Egy nép, amely elhullt? Hol volt, hol nem volt... Se élő, se holt. Elfelejtetted a Tettet? Amikor a semmiből sok ember Valamit teremtett. Sokáig nem is lehetett hallani, hogy mi volt ez a Valami. Hogy Valami volt: s ez a szabadság” – a musical soraival vette kezdetét közösségünk megemlékezése, felelve a kérdésre, amelyet nem is olyan könnyű megválaszolni, még ennyi év távlatából sem: „Mi volt 1956, barátom?” Az Endresz György Általános Iskola tanulói korhű jelmezbe bújva Faluházunk előtt idézték fel az ötvenhatos történeteket, így emlékeztek a szabadságharc hőseire. „Áldott e föld és áldott e szó, Édes Hazám! Itt van a bölcsőm, s itt ringatott az én édesanyám. És ha egyszer síromon nő a vadvirág, én fentről is, a mennyből is hallom majd szavát. Együtt dobban a szív, s benne dobban a szó, magyarnak len-

ni igenis jó! Az egekig ér már a nyíló virág, karjába zárja a Magyarhazát” – csendült fel a Kiss Kata Zenekar „Magyar vagyok” című dala. Majd az ötvenhatos emlékmű körül gyűltek össze az emlékezők, hogy koszorúzással tisztelegjenek a szabadságharcosok hőstette előtt, közben ugyancsak Kiss Kata dala-imádsága szólt: „Kell lenni a menyben valahol egy helynek, hol a fájó szívek gyógyításra lelnek. Szívét nemzetemnek elküldeném oda, Uram, kegyelmeddel, térjen onnan vissza.” A magyarságnak kijutott a sorscsapásokból, a „büntetésből” a történelem súlyos évszázadai során, ám elérkezett 1956, s begyógyította a sebeket, tisztára mosta a lelkeket – október 23-án valóra vált, amit a Petőfi a Nemzeti dalban így fogalmazott meg: „Mit rákentek a századok, / Lemossuk a gyalázatot!” Ötvenhat csodálatos hősiességével megváltott, megszabadított minket.

„Szervusz, kedves barátom, gyere vélem táncba!”

Szüreti mulatság a Kastély Óvoda és Bölcsőde udvarán

Nagy Enikő
Fotó: Barbara Gabriella

„Érik a szőlő, hajlik a vessző...” – egymást kézen fogva, dalolászva vonulnak be a Kastély Óvoda parasztviseletbe bújt nagycsoportosai, a „katicások”, avagy a babos fejken-dős kisleányok és a zsinóros lajbis kislegények az udvaron felállított őszi díszletek, a temérdek kukoricacsuhé közé. Elöl mennek a legerősebb legények, „kis pej lovukon” ügetve, a hátukon jól megtermett puttonnyal, a kezükben talicskával, utánuk a leányok a maguk kis fonott kosarával, középütt a prés, s máris megkezdődik a Szent Mihály-napi hagyományos szüreti verselés. Egymás után kerülnek elő a legkedvesebb szüreti mondókák és dalok, s kezdetüket veszik a fogócskák és körtáncok. „Csósz, csósz, lopom a szőlődet, senki sem látja, kutya sem ugatja!” – hangzik fel az ősi csószjáték, s ébred már a szundikáló csósz, hogy elkapja a pimasz tolvajt. „Érik a szőlő, vár minket a dülő, csipegezzünk. Édes a szeme, de bodor a levele, szüreteljünk” – következik a „Szüretelő” című dalocska, megjelennek aztán a seregélyek, de ott a madárijesztő is, s bújócskába fognak a gyerekek. „Szervusz, kedves barátom, gyere vélem táncba! Nem mehetek, barátom, mert a lovam sánta...” – páros tánccal folytatódik

a mulatság, s jókívánságokkal ér aztán véget a szüreti móka: „Legyen minden szüret bőséges, legyen minden ember egészséges!” Következhet hát a gyümölcsmajsolás a játékvárban, s a gyerekek préselte szőlőlé elkortyolása. Bár a szülők-nagyszülők ezúttal nem csatlakozhattak a szüretelő gyerekekhez, ők maguk azért, láthatjuk, jól „megülték” a szüretet.

A jövő magyar konyhájáért

Iskolánkban rendezték meg a „Magyarország étele” szakácsverseny döntőjét

Nagy Enikő
Fotó: Döme László Balázs

Mután átvették az alapanyagokat, és elfoglalták a főzőhelyeket, máris nekilátnak az alkotásnak – csak úgy sűrög-forog a letenyey tankonyha. Amint elkészül az első csapat, kezdetét veszi a tálalás, amikor is a világversenyekeket megjárta konyhaművészek kóstolgatják a remekműveket. Október 10-én másodjára adhatott otthont a felcsúti Letenyey a „Magyarország étele” elnevezésű szakácsverseny döntőjének, amelynek során szerte a Kárpát-medencéből a versenyre nevezett csapatok tizenkét legjobbját mérkőztetett meg egymással a 2018-ban megálmodott rangos címért. Egymás után készültek el a különlegesebbnél különlegesebb ételek, egytől egyig hazai alapanyagokból kimunkált magyaros ízek, ám a legmodernebb technológiával elkészítve. Nem volt hát könnyű dolga a Várhelyi Miklós, Müncz Gábor, Kovács Levente, Varga Károly, Németh László, Endrédi Zsolt és Ács Lajos alkotta zsűrinek. A győztes végül a csákerényi Kilroy Group séfcsapata, Ortó Gyula és Dobos Tibor lett, illetve az általuk készített „Somogyország ízei” fantáziánévet viselő étel. Fogasfilé parajlevéllel burkolva, haltej májköntösben, füstölt mangalicaszalonna-fátyolban, kapros sajtkrémmel töltött túrógombóc, barna vajban pirított reszelt morzsában, tejfölhab, zöldségkosár, marinírozott kelbimbószírom, kápiapaprika-csiga édesköménnyel, piros sült paprikakrém – íme, fogásuk

a maga valóságában, s rövidesen egyre több hazai étterem kínálatában. A receptúra a hagyományokhoz híven október 27-én a szakácsfelvonulás keretében egészen az Országgyűlés Hivataláig vándorol, hogy ott is megőrizték az utókornak. A harmadjára meghirdetett „Magyarország étele” élő munkás szakácsverseny témája a nemzeti összetartozás volt, ezért is kellett használniuk a versenyzőknek alkotásukban a nemzeti színeket. A résztvevőknek legfeljebb öt elemből álló innovatív, ugyanakkor mégis klasszikus fogást kellett készíteniük, a hagyományost a modernnel ötvözve, úgy, hogy az étel egy átlagos felszereltségű konyhán, akár nagy adagban is elkészíthető legyen, s alapanyag-költsége adagonként ne haladja meg az ezer forintot. „Sokan merengenek azon, hogy milyen volt a magyar konyha, de minket az érdekelt, hogy milyen lesz, ezért hívtuk életre versenyünket – mondta el Asztalos István projektmenedzser, az Étrend Magyar Konyhafőnökök Egyesületének elnöke. – Mertünk hozzájárulni a magyar konyhához, merítve a hazai piac alapanyagaiból, a magyar étkezési szokásoknak megfelelően főzve, mégis kitérve a megszokottból. Hisszük, hogy a jövő magyar konyhájába ebben a változó világban is be tud épülni mindaz, ami itt születik, s a versenynek köszönhetően szakácsaink lehetnek a névjegyüket a magyar, de akár a nemzetközi konyhaművészetben is.”

A házigazda Bányai György iskolaigazgató gondolatai „Megélni mindazt, ami összeköt”

„Száz év alatt volt időnk megélni a szétszakítottságot, itt az ideje megélni mindazt, ami összeköt, s amit senki nem vehet el tőlünk. Kulturális örökségünk része a magyar konyha is, egység a sokféleségben: sok hatás formálta az elmúlt évtizedekben, mégis a miénk, tudjuk, ismerjük. Olyan konyhai hagyományunk van, mellyel bátran kiállhatunk a világ elé, s nem kell félnünk az idegentől, az újtól, csak bele kell illeszteni a saját karakterünkbe. Ennek példáját mutatja meg ez a verseny, amely arra is szolgál, hogy mi, magyarok összefoghassunk, s megélhessük az egységünket.”

Az agyag lelke

Találkozás Vranekné Juhász Hedvig váli fazekasművésszel

Hajdanán a parasztházak alapvető kellékének számított a cserépedény, ami készítője megélhetését biztosította. Szerke az országban kisebb-nagyobb agyagművesközpontok alakultak ki, amelyek csak úgy ontották magukból a tálakat, korsókat, fazekakat. A céhek 1872. évi megszüntetésével azonban a gyáriparral szembeni versenyben a fazekasok is alulmaradtak. Számuk egyre csökkent, termékeik iránt visszaesett a kereslet. Napjainkban többnyire dísz tárgyként tekintenek a finoman megmunkált agyagművekre, ugyanakkor egyre többen vannak, akik szeretnék újraéleszteni a népi művészet évezredes hagyományát. Vranekné Juhász Hedvig egyike azon fazekasművészeknek, akiknek életre kel kezeik között az agyag. Munkáit formagazdagságuk, művészi kivitelezésük s a bennük megjelenő agyagműves tudás teszi egyedivé. Áttöréssel technikával készült órái – Mészáros László polgármester jóvoltából – a felcsúti önkéntes segítők otthonát is díszítik. Váli műhelyében járva az ősi mesteresség, a fazekasok, avagy a gelencserek világába pillanthatunk bele.

Nagy Enikő, fotó: Barbara Gabriella

Az óvodától a fazekasműhelyig

Manók és tündérek, népi motívumokkal díszített étkészletek, órák, ékszer, különleges kerámiák közt fogad Vranekné Juhász Hedvig váli agyagműves, aki óvónóként dolgozik a helyi óvodában, a fazekasság pedig eredeti hivatása mellett valóságos szerelem. „Mindig szerettem barkácsolni, bár kézműves sohasem volt a családban, ügyes emberek viszont voltak – meséli. – Már az érettségi után is gondolkodtam a képzőművészetin, végül vadregényes utakon mégis az óvónőképzőbe mentem. Hivatásommá lett az óvodapedagógia is, ám valami mindig hiányzott az életemből. Szerettem volna valami kézzelfoghatót alkotni. Gyermekem megszületése után jelentkeztem a népi játék és kismesterség szakoktató képzésre, s elvégeztem a játszótérvezetői szakot, így különféle mesterségekkel ismerkedhettem meg. Szövés, fonás, nemezelés, könyvkötés, varrás – mindegyiket kipróbáltam, de valahogy megmaradtam az agyagnál, a fazekasságot tanultam ki. Mesterem Horváth László mohácsi fazekas volt: amit tudok, elsősorban tőle tudom. Kialakítottam aztán idehaza a saját műhelyemet. Ennek már több mint húsz esztendeje. Szeretem, hogy alkothatok, hogy az agyagból megszületik valami, hogy életre kel, hogy a munkám során előbújik a lelke. Számomra

megnyugvást jelent az, hogy a műhelyembe bejöhettek, s elkezdhetek az agyaggal dolgozni.”

Hagyomány és egyediség

FazekaSmás – íme, Hédi műhelyének a neve, merthogy bár munkáiban a fazekasság régi, hagyományos technikáit alkalmazza, bennük meglátszik a népművészet is, s az autentikus formákat és mintákat egyéni elképzeléseivel is ötvözi. „Fontosnak tartom, hogy a fazekasművészet hagyományát átörökítem, de azt is érzem, hogy a mai korhoz is idomulnom kell, ezért engedem találkozni a régít az újjal, s ezért is adtam műhelyemnek, illetve tevékenységemnek ezt a nevet – mondja. – Persze számos klasszikus fazekasművet, kancsót, köcsögöt, tányért készítek, legszívesebben mégis egyedi darabokat alkotok, olyasmit, amit más fazekasok nem készítenek. Így találtam ki az egyedi tervezésű órákat – különleges, áttört mintával. A kedvenceim közé tartoznak a manók, tündérek és angyalok is, minden, amit a mese ihlet. Egyszer egy betlehemi jászol-kiállításra elkészítettem a három királyokat is, s megformáztam a kis hableányt is, amelyet ugyancsak kiállítottak aztán. Tán a formák és a minták egyedül leginkább a munkáimat, s szeretem a bordót és a zöldet. Eredeti szakmám, az óvónői

hívását sokat segít nekem, összhangban van az agyagművészettel, egyiket a másik ihlettségében művelem.” Hédi az alkotás mellett játszótér foglalkozást is tart, illetve bemutatókat, s oktatja is a mesterességet. Legutóbb inasképzőt vezetett, amelynek során a gyerekek megismerkedhettek az agyag megmunkálásának alapjaival. Munkáit vásárokon, kiállításokon lehet megcsodálni, de arra is van lehetőség, hogy műhelyében bárki elkészítse saját kerámiáját.

Hogyan lesz az agyagtömbből edény?

Előkerül a mintegy 15 kilós agyagtömb. Hédi egy dróttal leszel belőle egy darabot, gyúrni kezdi, s közben elmeséli, hogy hajdanán egy életre bányászták az agyagot, sötét, fagymentes helyen tárolták, ám ahogy kimerült az agyagbánya, máshonnan kellett beszerezniük. A környék legnagyobb fazekasközpontja Csákváron működött. „Többféle agyag létezik, van, amiből sütő-főzőedények készülnek, van, amiből csupán tányérok. Mindegyiknek megvan a maga színe és tisztasága. Én mohácsi agyagot használok – árulja el, s már csapkodja is a darabka agyagot a fatáblához. – Ki kell gyúrni a levegőt belőle, különben szétrobban a kemencében. Ehhez azért kell ám erőnlét is, ezért mondom: a fazekasság férfias szakma, ugyanakkor felfedezhető benne a nőiség is.” Hédi helyet foglal aztán a kimondottan az ő méreteihez készült eredeti, láb-bal hajtós korongozónál, s formázni kezdi az agyagot: „Folyamatosan víz kell hozzá, s a titok, hogy az agyag pont közepén legyen, különben félreüt. Megvannak a speciális alapfogások, de minden agyagművesnek meg kell találnia mindazt, ami neki a legjobb, illetve tudni kell bánni az agyaggal, idegesen nem lehet nekiállni, mert megérzi az

agyag, s az ember elrontja.” Közben Hédi elkezd felhúzni az agyagot, s máris születőben van egy formás tálka. Fakéssel formázza, szedi ki a belsejéből a felesleget. „Azt, hogy hullámos legyen a széle, csak most tudom megcsinálni – mondja. – Elérkezik a bőrkemény állapot, ekkor már nem nyeklik, van tartása, de még vágható. Miután levágom a korongról, egy palatáblán szárítom, s legkevesebb egy nap után különféle célszerszámokkal elkészíthetem például az áttöréseket. A száradás után berakom a kemencébe, az első égetés után cserép lesz belőle, erre jön a máz. Következik aztán a második égetés, s így születik meg maga az alkotás. Csodálatos mesteresség a fazekasság, olyasmis, amit az életen át tanul az ember.”

Felcsút virágos portája

Csatlós Zoltánné
Csizmadia Tiborné
Kaczer Györgyné
Kelemen Mihályné (különdíj)

Hétköznapi hőseink

Köszönet mindazoknak, akik a járványhelyzetben segítettek

Nagy Enikő, fotó: Döme László Balázs

Önkéntesek a járványhelyzetben

Buczkó Borbála
Kelemen Mihályné
Mrázik-Kovács Márta
Mervó Gabriella
Bereczki Györgyné
Horváth Józsefné
Szecsődi Lászlóné
Czagler Zoltánné
Papp Sándorné
Tokodi Jánosné
Incze Árpád
Bakné Jakab Zsuzsanna
Bak Luca
Juhász Zsuzsanna
Tóth Imre
Nana Eszter

Egy őszi napon községünk polgármestere, Mészáros László és dr. Sisa András jegyző felkerekedett, hogy rendhagyó körutat tegyenek a faluban. Fő utca, Rákóczi utca, Pozsonyi utca, Arany János utca – szinte mindenütt akadt megállójuk. A nem mindennapi látogatók egy szál rózsával és egy különleges faliórát rejtő ajándékdobozzal a kezükben csengettek be a lakókhoz, akik korántsem számítottak a hirtelen jött vendégekre. „Nem is gondoltam, hogy ebben a borús időben ilyen meglepetésre ébredek” – mondta az egyikük. „De hisz miért nem szóltak, hogy jönnek, be sem tudom hívni magukat, olyan nagy munkában vagyok!” – kiáltotta a másikuk. „De hát milyen alkalmából látogatnak meg?” – kérdezte szinte mindegyikük. „Azért, hogy megköszönjük a járványhelyzetben nyújtott segítségét” – válaszolták a vendégek. „De hisz bárki megtette volna, örül az ember, ha segíthet” – mondták többen. Közel húszan voltak községünkben azok, akik a karantén idején va-

lamilyen módon kivették a részüket a közösség szolgálatából: volt, aki maszkokat varrt, s volt, aki a bevásárlásban segédkezett az idősebbeknek. Őket köszöntötte polgármesterünk és jegyzőnk, akik „körútjuk” során azoknak is személyesen vitték el az elismeréseket, akik településünkön ebben az esztendőben a legszebb virágos portákkal büszkélkedhetnek. „Minthogy a járványveszély miatt elmaradt a falunap, melynek keretében rendszerint átadjuk a díjakat, s minthogy a mostani helyzet sem tette lehetővé azt, hogy közösen ünnepeljünk, ezért gondoltunk arra, hogy mi magunk megyünk el azokhoz, akik az elmúlt időszakban a közösségünkért, illetve kertjük szépítésével a falu rendezettségéért tettek – fogalmazott Mészáros László polgármester. – Többen mondták: természetes, hogy segít az ember. Mi pedig hisszük: az is természetes, hogy a másik megköszöni a segítséget. Ezért indultunk útnak, hogy köszönetünket és hálánkat így is kifejezzük.”

„Nagyobb kincset nem kaphattam volna”

Incze Árpád székely származású szabómester története

Az alcsútdobozi Incze Árpád egyike azon önkénteseknek, akik a járványhelyzet kezdetén a maszkvarrásban segédkeztek. Az egykoron szabóműhelyt üzemeltető Árpai a felcsúti önkormányzat jóvoltából egy teljes vég pamutanyagot és egy tekercs gumiszalagot kapott – ebből készültek aztán százszámra a maszkok. Szabónk hitvallása szerint ha valaki egy közösséghez tartozik, tennie is kell azért a közösségért. Árpai azonban nem csupán a Vál völgyének sorsát viseli a szíven, hanem a székelységét is, nem véletlenül hívta életre évekkal ezelőtt a Székelyföldért Társaságot. Az ő közbenjárásával lett testvértelepülésünk Csíkmenaság, s az ő segítségével formálódhatott meg épp tíz éve a menasági összetartozás- emlékmű, majd „válaszként” a Tamássy–Margalit-kúria előtt álló székelykapu. A székely származású mesteremberrel szabóságról, székelységről, az emlékművek történetéről beszélgettünk.

*Fotó: Nagy Enikő
Barbara Gabriella*

„A műhelyben nőttem fel”

„Édesapám úri szabó volt, valósággal beleszülettem hát ebbe a mester-ségbe – kezdi Incze Árpai. – Régen ez a szakma éppoly meghatározó volt egy közösségben, mint a suszter, a szűcs, az asztalos vagy a kovács. Akinek öltönyre vagy kabátra volt szüksége, betért a falu középpontjában álló szabóműhelybe, a mester méretet vett róla, elkészítette a szabásmintát, kiszabta az öltönyt, megvarrta, majd kivasalta. Édesapám mindig elegánsan, öltönyben dolgozott – ez is tekintélyt adott neki és a szakmának. Nem akárci lehetett úri szabó. Ő maga Szatmárnémetiben tanulta ki ezt a mesterséget, a rokonunk, Incze Gyárfás vette maga mellé inasnak, nagyapám kulák volt, így apám nem mehetett állami iskolába, szabónak állt hát. Inaséveit követően segédként dolgozott, majd letette a mestervizsgát, és saját műhelyt nyitott. Én magam ebben a műhelyben nőttem fel. Szoktam mondani: egyéves korom óta a szakmában vagyok, az életemet átjárta a szabóság hangulata, az apámtól a szakma minden

csínját-bínját ellestem. Az öcsém is úri szabó lett, az apánknál volt inas, én viszont kezdetben nem akartam szabó lenni, már csak daczból sem, úgy döntöttem, tanulok és sportolok. Édesapám azt mondta, rendben, fiam, de azért egy nadrágot tanulj meg megvarrni, hogy soha ne juthass koldusbotra! Elkészítettem az első nadrágomat, s attól kezdve mindent magamnak varrtam. Lassanként rájöttem, hogy a szabóság az én utam, visszatértem hát az ősi mesterséghez. Apámtól olyan örökséget kaptam, aminél nagyobb kincset nem kaphattam volna.”

Vissza a gyökerekhez

Édesapjuk korai halála után Árpai és a testvére Budapestre települtek, s nem sokkal később az édesanyjuk is követte őket. Miután megnősült, 1993-ban Árpai a feleségével és a kislával Felcsútra költözött, majd a Rákóczi utca 1. szám alatt rövidesen szabóműhelyt nyitott. Mivel a felcsúti otthonukat idővel kinőtték, Árpaiék később Alcsútra költöztek át,

ahol tovább működött a varroda. „Jól ment az üzlet, egészen a 2000-es évek elejéig – mondja. – Akkor kellett szembesülnöm azzal, hogy ez a foglalkozás sajnos ki fog halni. Manapság már csak a csúcstechnológiára van szükség, háttérbe szorul a kézimunka, s a gyárak csak úgy ontják magukból az áruházi ruhadarabokat. Miután megszűnt a kvóta a kínai textilipari termékekre, elárasztották a piacot a tömegcikk, s az embereknek nem éri már meg felhajtani a szabóval a nadrágot, hiszen az áruházakban készen is megvehetik, ráadásul olcsóbban. Ezzel a fajta termékkel lehetetlen versenyezni.” Bár már nem olyan a kereslet a szabók által készített ruhaneműk iránt, mint hajdanán, Árpai sohasem hagyott fel egészen mesterségével. Székely gyökerei után kutatva egyre jobban

beleásta magát a népművészetbe, s elkezdte tanulmányozni a székely népviseletet, így született meg általános iskolásaink ünnepeken viselt népviselete, mégpedig testvértelepülésünk, Csíkmenaság mintakincsét felhasználva: „Ennek a ruházatnak az alapdarabja a rendkívül díszes székely harisnya, melyet mintegy üzenetként hordtak az emberek. Annak idején az úgynevezett lófők, vagyis a szabad lovas katonák varratták díszesebbre a harisnyát, ezzel is kifejezve rangjukat. Az ő ruházatuk ihlette a népviseletünket.”

A harangtól az összetartozás- emlékművön át a székelykapuig

Am nem csak a felcsúti gyerekek népviselete Incze Árpád keze munkája, a Tamássy–Margalit-kúria előtt álló székelykaput is az ő közbenjárásával állíttatta közösségünk. S a történet egészen 2010-ig nyúlik vissza, ekkor helyezték el az ugyancsak Árpai inspirálásából 2007-ben testvértelepülésünk lett Csíkmenaságon a Kárpát-medence első összetartozás- emlékművét, akkor, amikor Trianon emléknapijára, június 4-ét a nemzeti összetartozás napjává választották. „Mindenekelőtt tudnunk kell, hogy Csíkmenaságon van egy Árpád-kori templom, s annak van egy többszáz éves harangja – meséli Árpai. – Egyszer nótázgatás közben kérdezték, idézve az egyik menasági népdal szövegét, hogy szépen szól-e még a menasági nagyharang. No, a, biza, nem! – hangzott a válasz. Kiderült, hogy elrepedt. Az öcsém elhatározta, menasági nagyapánk emlékére a harang megjavításának költségeit félig állja, a másik felét összeadták az emberek, s meg is lett a harang. Az ünnepélyes harangkongatás során vetődött fel a hősök emlékére állítandó szobor gondolata. Fel is kerestem a felcsúti Bencze Gábor szobrászművészt, aki egészen különlegesen alkotott. Ami neki először eszébe jutott a hősökkel kapcsolatban, az özvegyek és árvák sorsa. Mert hát ki emlékszik a névtelen hősökre? Az utánuk maradt asszonyok és a gyermekeik. Gábor a nagymamám alakjáról mintázta a szobrot, melynek a hősök előtti tisztelgés mellett van egy másik üzenete is, mégpedig a nemzeti összetartozás. Amíg az asz-szony az anyaországot jelképezi, addig a ruhájába kapaszkodó gyermekek a határokon kívül rekedt magyarságot. Nagy öröm volt számomra, hogy szinte minden felcsúti adakozott.” Ennek az emlékműnek a „válaszként” készült el 2012-ben a közösségünkben felállított székelykapu, mely a menasági kapufaragó mester munkája. „A székely ember azért állít kaput, mert ezzel is üzen a világnak – árulja el Árpai. – Annak idején szintén csak a lófő állíthatott nagykaput, méghozzá az, akinek fiúgyermeke is van. A családjában a dédnagyapám 1861-ben állíttatta fel a kapunkat, a falu középpontjában állt, már csupán egy deszkája van meg. Egy-egy család nagyjából százötven évente készített új kaput. A felcsúti székelykapu ugyancsak üzen, azt szimbolizálja, hogy számunkra fontosak a székelyek, a határon túl élő magyarok, ők is hozzánk tartoznak, egyek vagyunk velük, s nem mondunk le egyikőjükről sem.”

„Felelősséggel tartozom a szülőhazámért”

A menasági emlékmű felállításának évében, 2010-ben Incze Árpád és tizenkét társa életre hívta a Székelyföldért Társaságot is, melynek Árpai lett az elnöke. „Azért hoztuk létre a társaságot, hogy valamiféleképp innét, az anyaországból is segíthessük a határon túli magyarságot – mondja. – Hisz-szük, hogy Székelyföld megmaradásának záloga az, ha a székelyek otthonmaradását támogatjuk. A területi autonómia garantálja a megmaradást, ezért harcolunk. Székelyföld érdekeit képviseljük Magyarországon. Itt ugyanis bátrabban hangot adhatunk az ottaniak jogainak, szócsöve lehetünk a székely érdekeknek. Székelyföld autonómiájának napján, október 25-én szimpátiarendezvényt szerveztünk Budapesten, a Hősök terén. A székelyföldi lármafák lángra lobbantásával egy időben Székelyföld autonómiatörekvését támogató örtűgyűjtást szerveztünk a Kárpát-medence falvaiban, városaiban. Habár én magam nem Székelyföldön élek, de minden oda köt, az őseim emléke ottmaradt, ezért úgy érzem, felelősséggel tartozom a szülőhazámért, s ahogy az elődeim támogatták a közösségüket, úgy én is igyekszem megtenni mindent érte.”

Az imádság ereje

Beszélgetés katolikus templomunk új sekrestyéseivel, a Jere házaspárral

Nagy Enikő, fotó: Döme László Balázs

Közel egy hónapja új sekrestyések szolgálnak a felcsúti katolikus templomban. Jere Julianna és férje, Jere Árpád a mi Marika néninktől vette át a feladatot, mégpedig hálaiból, életük során ugyanis számtalanszor megsegítette őket a Jóisten, úgy érzik hát, ennyivel „tartoznak” neki. Egy őszi nap, hol máshol, a templomban találkoztunk, Julika gyertyát gyújt, s beszélgetni kezdünk. Megrendítő őszinteséggel mesélnek az imádság erejéről, történetük igaz, mély istenhitről tesz tanúságot. S most nekünk is elárulják, mire képes az isteni gondviselésbe vetett bizalom.

Út az anyaországba

„Harminc évvel ezelőtt Erdélyből települtünk át az anyaországba, s rengeteg nehézség ért bennünket az évtizedek során – kezdi Julika. – Mindenből a Jóisten segítségével lábaltunk ki. Noha régebben is jártunk templomba, a nehézségek idején még sűrűbben kezdtünk járni, még többet kértük az Atyát, még jobban imádkoztunk, még inkább megerősödött a hitünk. Isten mindig megsegített bennünket, a nehézségeket is sikerült elefednünk, rábíztuk az életünket az Úrra, és úgy gondoltuk, szeretnénk valahogyan szolgálni neki. A férjemmel odahaza meghánytuk-vetettük a dolgot, s Marika néni unszolására, illetve Baboss Botond támogatásával elvállaltuk a sekrestyészolgálatot. Gyalog nemigen tudnék olyan gyakran jönni, a férjem segít idejutni.”

Julika és a férje, Árpád közel ötven éve ismerkedtek meg s házasodtak össze. „Mintegy hatszáz kilométer választott el bennünket, csupán néhányszor találkoztunk, de mint zsák a foltját, megtaláltuk egymást – mondja Árpád. – Könnyű volt közöttünk a párbeszéd, minden talált. Ezt nevezi a mai fiatalság úgy, hogy szerelem első látásra. No persze akadtak a házasságunkban nehézségek, de az ima ezeken is átgázolt.” Julikák Brassóban kezdték meg a közös életüket, ám nem sokkal később úgy határoztak: hazatérnek az anyaországba. Hét évet vártak arra, hogy végre megkapják a letelepedési engedélyüket. „A nagyszüleim az anyaországból valók, én magam Szatmárban nőttem fel – meséli Julika. – Onnan költöztem Brassóba, s bár megtanultam románul, megmaradt az akcentusom, így mindig kiszúrtak a románok, s hazátlannak neveztek, ezt megeléggel döntöttünk úgy: visszatérünk a hazánkba.”

Áldások a nehézségek idején

Ám két kislukkal alighogy megérkeztek Magyarországra, Julikák máris kihívásokkal találták szembe magukat: bár befogadta őket egy nagybácsi Gyálon, nála csupán néhány hétig maradhattak, s a vagonokkal érkező ötrendnyi bútornak is helyet kellett találniuk. „Két hétfő naphosszat az utcákat rőttem, albérletet kerestem, de nem találtam. Megérkezett a holmink, el sem tudtam képzelni, hogy hova tesszük. Zokogva jártam az utcát, mikor összetaláltam egy bácsival, aki megkérdezte, miért sírok. Mondom, gondjaim vannak. De hát miféle gondjai? – kérdezte, és nehezen, de elmondtam a történetünket. Hiszen én tudok magukon segíteni – mondta, s kiderült, volna a holmink számára egy kis helye. Számunkra ez nagy segítség volt, s az ő felbukkanását mi a Jóisten közbenjárásának tekintettük.”

Megtörtént, hogy Julika és Árpád autóbalesetet szenvedtek. „Sikos volt az út, s egyszer csak megcsúszott az autó, a férjem elveszítette az uralmát a jármű felett, belecsúszunk az árokba – emlékszik vissza Julika. – Közben egyre csak azt kiáltottam: Jézus, segíts! S bár belezuhantunk az árokba, egyikén sem sérültünk meg, sőt, az autó is épségben maradt. Ilyen csodát is megélhetünk a Jóisten által.” A Jere házaspár azt is csodának tartja, hogy amikor az egyik fiúk nagybeteg volt, az Úr meggyógyította: „A kórházból a templomba, a templomból haza, otthonról a templomba, onnan ismét a kórházba mentünk, így ment egy hónapig. S végül a Jóisten talpra állította. Amikor később az orvossal találkoztunk, el se akarta hinni, hogy ez ugyanaz a gyerek, aki ott

feküdt, olyan szépen kikerekedett. Jéréne, mit csinált vele? – kérdezte. Sütöttem-főztem neki, de tápláltam őt Isten igéjével is, imádkoztam érte, s az Úr meghallgatott – válaszoltam.”

Imában, hittel

Jéréék tizenöt éve kerültek Felcsútra, s azt, hogy birtokukba kerülhetett mostani otthonuk, ugyancsak a Jóisten gondviselésének tulajdonítják. Mint mondják, az Úr adta nekik a házat s a hozzá tartozó „édenkertet”, ahol élnek. Az ember akarva-akaratlanul is felteszi a kérdést: honnan ez a rendkívül erős hit, amely az élet minden ügyes-bajos dolgában az Úr közbenjárását látja? „A szüleimnek volt hitük, ám templomba nem igazán jártak – mondja Julika. – Amikor összeházasodtunk, a férjemnek nagyobb hite volt, leginkább tőle kaptam a hitemet. Már az elején elhatároztuk, hogy minden vasárnap templomba megyünk, s kérjük a Jóistent, segítsen minket az életünkben. Voltak időszakok, amikor az én hitem erősödött meg, volt, hogy a férjemé. Mindent imádsággal értünk el. Imádkoztunk együtt, imádkoztunk a másikért, én a férjemért, ő értem. Ha valami nem működik a házasságban, nem kell rögtön elválni, a problémákat meg kell oldani. S ha nekünk nincs elég erőnk ehhez, kérhetjük a Jóistent. Ő biztosan segíteni fog. Igaz, vannak dolgok az életben, amiért nem egy-két napot imádkozik az ember. Volt, amiért hét évig könyörögtem. Nem szabad abbahagyni az imádságot. Persze megesik, hogy a Jóisten nem azt adja, amit kérünk, de csak azért,

mert sokkal jobbat ad, hiszen tudja, mire van szükségünk. Az imában erő van. Mi mindig közösen imádkozunk a férjemmel, elmondjuk a gyermekeinkért szóló imát is, nem hagyjuk ki egy nap sem. S ha hibát találunk a másikban, nem rójuk fel, hanem imádkozunk érte, tál, kanál nincs zördülés nélkül, ám ha imádkozunk a másikért, formál, alakít bennünket a Jóisten.” „Ám nem elég az imádság, kell a hit is – teszi hozzá férje, Árpád. – Nagymamámnak nagyon erős hite volt, ő mondta mindig: kisunokám, ha nem hiszel, felesleges is kérni. Mikor imádkozol, erősen kell hinned, hogy már ott van a tenyeredben a meghallgatás. Mert az Úr szórja ám az áldásait, de csak ha hiszi az ember. Merni kell hát kérni Őt!”

Julika és Árpád nap mint nap olvassák a Szentírást, mi több, bibliaórára is járnak, hogy jobban megértsék az igét. Mint mondják, számos olyan szentírási szakasz van, mely újabb és újabb értelmet nyer számukra. „Aki a Fölséges védelmében lakik, aki a Mindenható árnyékában él, így beszél az Úrhoz: Te vagy a váram és a menedékem, Istenem, benned bízom!” – Julika egyik kedvenc részlete a 91. zsoltár, s minden olyan szakasz, amelyben az Urat dicsőítik. Julika azért is imádkozik, hogy templomunk lassanként megteljen hívőkkel. „Hiszem, hogy idővel egyre többen és többen leszünk, s új életre kel a közösségünk – mondja. – A szolgálatunkkal mi is abban szeretnénk segíteni, hogy még többen legyünk, s szeretnénk megmutatni másoknak, mekkora erő van az imában és a hitben.”

Felkészülés a téli fagyokra

Kertészeti Áruda

A reggeli hőmérséklet jelzi számukra, hogy közeleg a tél. Ősszel fel kell készítenünk kertünket a zord fagyokra. Az elmúlt években sajnos elkerült bennünket a jótékony „fehér takaró”, de reménykedjünk, hogy most megérkezik a hó, ami nagyban segít növényeinknek átvészelni a telet.

Pázsitunkat ilyenkor már csak a növekedés arányában nyírjuk. Lehetőleg végezzük el korábban a szellőztetést, így eltüntethetjük az egész évben felgyülemlett nyesedéket (filcesedést), amely a moha és a gombásodás táptalaja. A teletett fű magassága átlagosan 4-6 cm, szellőztetés után szórjuk meg kondicionáló nitrogénszegény műtrágyával, majd lehetőség szerint, ha nem esik az eső, alaposan öntözzük meg.

Az egy-két éve telepített növényeink tövét töltsük meg földdel, így erősebb védelmet kap a gyökérzet. A száraz ágakat és az idomtalan formára alakulókat távolítsuk el.

Az őszi metszés nem pótolja a tavaszi, tehát csak a szükséges ágakat, hajtásokat távolítsuk el. A fagyérzékenyebb növényeink számára biztosíthatunk védelmet. Praktikus megoldás lehet az őszi levélösszegyűjtése és felhasználása, de használhatunk szalmát is, jó megoldás a fagyvédő fólia alkalmazása. Fontos, hogy a növény ne fülledjen be, tudjon lélegezni.

Kaspós növényeink könnyebben átfagyhatnak, ezért próbáljuk olyan helyen elhelyezni őket, ahol nincsenek kitéve az igazi kemény fagyoknak, így a melléképületben vagy a garázsban. Szükség esetén fagyvédő fóliát is alkalmazhatunk, ügyelve, hogy eső esetén a „sapkából” kifolyást a csapadék számára biztosítsuk. A könnyebb kezelhetőség érdekében távolítsuk el a kiálló növényi részeket. Megjegyzendő, hogy a fagyvédő fólia nem alkalmas teljeskörű fagyvédelmére, például a leander nem teherel minusz öt foknál hidegebb helyen. A növényeinknek télen is szükségük van a vízre, ezért havonta legalább egyszer vödörrel öntözzük meg őket fagymentes időben is.

Nem feledkezhetünk meg a kertünkben a madarokról sem, helyezzünk ki több helyre madáretetőket, melyekből folyamatosan eleséghez juthatnak. Fontos, hogy ne csak esetiben etessünk, mert táplálékhiányos időszakban odaszoknak a madarak, ha nem pótoljuk, nem fognak máshol keresni, és akár el is pusztulhatnak. A madáreség a madarak természetes táplálékából áll, magokat és gyümölcsöket tartalmaz. Helyezhetünk ki itatókat is, de fagyveszélyes időben mindig ügyeljünk, nehogy bejagesedjen. A madarak évközlben sokat segítenek a kertben, eljött az ideje, hogy most mi segítsünk rajtuk a zord fagyok átvészelésében – a „madármentésbe” akár a gyerekeket is bevonhatjuk.

A Kertészeti Áruda több éve a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület partnere, így ismertetőikkel, madáretetővel, megfelelő eleséggel segíthet a téli madárvédelemben.

Kertész Róbert vegán Ironman rovata

Csicseriborsó-fasírt petrezselymes burgonyával, friss salátával

A reformkonyha egyik népszerű alapanyaga a Kis-Ázsiából származó csicseriborsó – korántsem véletlenül. Igazi csoda-zöldségről van szó, melynek ára alacsony, tápértéke magas, felhasználása sokrétű. A csicseriborsó az egyik legjobb növényi fehérjeforrás, vitaminokban és ásványi anyagokban gazdag, s remek kalciumforrás, de sok vasat, magnéziumot és cinket is tartalmaz. Magas élelmirost-tartalma miatt támogatja az emésztőrendszer munkáját, csökkenti a vércukorszintet – cukorbetegeknek a fogyasztása egyszerűen kötelező. A benne található kalcium és foszfát optimális egyensúlya miatt kiváló csont-erősítő, s van benne egy kimondottan értékes ásványi anyag, amely zöldségekben-gyümölcsökben nem jellemző, ez pedig nem más, mint a szelén, amely a májfunkciókban betöltött szerepe miatt képes szervezetünket megszabadítani a rákkeltő mérgeanyagoktól, segít megelőzni a gyulladásos folyamatokat, s csökkenti a daganatok kialakulásának kockázatát. Amellett, hogy egészséges, a csicseriborsó finom is, kiválóan passzolnak hozzá a keleti fűszerek, de akár magyarosan is elkészíthető.

Hozzávalók (két adaghoz):

A fasírtokhoz:

egy nagy konzerv csicseriborsó (800 g)

egy marék friss petrezselyem

2 evőkanál tahini

2 evőkanál chiamag

2 evőkanál koriander

3 gerezd fokhagyma

3 evőkanál olívaolaj

fél citrom leve

só, bors

A petrezselymes burgonyához:

500 burgonya

két marék friss petrezselyem

kevés olívaolaj, só

A salátához:

egy zacskó salátamix

fél piritaminpaprika

egy szál újhagyma

fél lilahagyma

néhány szem koktélpáradicsom

Névjegy

Marozsán Krisztina

„Januárban magas vérnyomással mentem el a háziorvosomhoz, aki nézett egy teljes vérképet. Akkor még vegyes étrenden voltam, és azt hittem, egészséges vagyok. A vérvétel eredménye azonban ledöbrentett. Nem voltak rendben a pajzsmirigy-értékeim, és a koleszterinszintem is határértéken felül volt. Ekkor döntöttem el, hogy elhagyom a húst, és mindent, ami állati eredetű. Sokat kutakodtam receptek után, végül elkészítettem a saját oldalamat is a Facebookon: Vegan Foodporn néven megtalálható. Két hónappal később újabb vérvétel következett, ahol minden értékem tökéletes lett. Engem ez meggyőzött, azóta is így vegán étrendet követek, törekedve arra, hogy a lehető legkevesebb feldolgozott élelmiszert fogyasszak. A vegán konyha csodás hatásait szeretném másoknak is megmutatni.”

Elkészítés:

Először a fasírtot készítjük el. A csicseriborsó-konzerv levét leöntjük, a tartalmát mixerbe tesszük. Hozzáadjuk a felaprított fokhagymát, az apróra vágott petrezselymet, a tahinit, a chiamagot, az olívaolajat, a fél citrom levét. Ízlés szerint sózzuk, borsozzuk. A mixer segítségével homogén állagú masszát készítünk. Ha esetleg túl sűrű lenne, kevés vízzel lazíthatjuk. Egy órára hűtőbe tesszük. Majd a süttőt előmelegítjük 180 fokra. A burgonyát megmossuk, felkockázzuk. Kevés olívaolajjal és sóval összekeverjük. Sütpapíros tepsire tesszük, és megsütjük. Mielőtt teljesen kész, megszórjuk apróra vágott petrezselyemmel, és még 5-10 percig sütjük. A csicseriborsót kivesszük a hűtőből, és olajos kézzel diónyi nagyságú golyókat formázunk belőle. 35-40 perc alatt 180 fokon készre sütjük. Ha mindezzel elkészültünk, a burgonyát, a salátát és a fasírtot egy tányérra halmozzuk.

Véges nézi a végtelent

Jäger Tamás

A valami az év során az elmúlást jelképezi, akkor a november biztosan. Halottainkra emlékezünk, és ehhez a kissé szomorkás időszakhoz az időjárás is hozzájárul. Többet gondolunk halottainkra, és a keresztények talán többet gondolnak arra, vajon mi lesz velünk, ha majd eljön az a nap...

Számtalanszor hallottuk már: feltámadunk. De vajon hisszük-e? Nem inkább arra kellene minden erőnkkel koncentrálnunk, hogy lesz, ami lesz, amíg élünk, addig legyünk boldogok, és rendben, lehetőleg legyen boldog más ember is? Vajon lehetséges-e ez? Van-e erőnk az előttünk álló néhány év, legfeljebb néhány évtized által kecsegtetett lehetőségekből kialakítani a saját vagy a környezetünk boldogságát; vagy nagyobb horderejű feladatról van szó?

Amikor Szent Pál Korintusban, a pogány nagyvárosi környezetben létező kis keresztény közösség számára írt üzenetben elmélkedik a feltámadásról, ezt írja: „Ha nincs feltámadás, akkor Krisztus sem támadt fel. Ha pedig Krisztus nem támadt fel, nincs értelme a mi tanításunknak, s nincs értelme a ti hiteteknek sem.” Sőt azt is mondja, hogy: „Ha csak ebben az életben reménykedünk Krisztusban, minden embernél számalomra méltóbbak vagyunk” (1Kor 15).

Ez egyszerűen fogalmazva azt jelenti, hogy az életben mindent az örökkévalóság fényében kell értékelni. Azt jelenti, hogy a látószögünket ki kell bővíteni úgy, hogy nem csak a véges dolgokat vesszük alapul a döntéseinkhez. Azt jelenti, hogy felnyitjuk a szemünket arra, ami örök. Ha csak ennek a világnak az empirikusan tapasztalható jeleire támaszkodunk, talán

nem túlzás azt mondani, hogy – a Krisztus által felvázolt örök élet távlataihoz képest – egyfajta beszűkült állapotban vagyunk, és hozzuk meg döntéseinket.

Amikor a véges evilági gondolatainkkal indulunk a temetőbe, egészen szomorú, ami ott ránk vár. Legfeljebb keserűes történetekkel vigasztaljuk magunkat kedves halottaink emléket felidézvén. Viszünk ki néhány szál virágot, és nagyjából megtettünk mindent, amit lehet. Talán ekkor érezzük igazán, hogy „minden embernél számalomra méltóbbak vagyunk”.

De Jézus Krisztus feltámadt! Ezért már ma át kell állítanunk a gondolkodásunkat, ki kell tágitanunk a horizontot. Amit teszünk, nem a mának, és nem ennek a néhány évnek tesszük. Mindennek értelme van, mert Jézus Krisztus állította, hogy akit megismer, annak olyan örök élete lesz, amelyet szavakkal ki sem lehet fejteni. Éppen ezért nem tudja mindenki megérteni a Teréz anyákat, a vértanúkat, az önfeláldozást magas fokon megélt példamutató hitvalló személyeket. De ők értik, mert hittek Jézus Krisztusnak, és egy egészen más világ tárult eléjük, amiben igazán szabadok. Milyen irigylésre méltók ők valójában!

Boldogok, akik tudják, hogy miért élnek, mert akkor azt is megtudják majd, hogy hogyan éljenek – mondta Gyökössi Endre. Mi keresztények Isten kegyelméből egy kitágult világot szemlélünk, ahol semmi nem értelmetlen, amit egymásért teszünk, s amit Istennek teszünk. Egész életre szóló hivatásunk van – és boldogságunk záloga tehát, hogy úgy tekintsük a valóságot, ahogy Jézus Krisztus tanította.

Minden napnak a maga baja

Rózsa Dávid

Ne aggódjatok tehát, és ne kérdezzétek: Mit együnk? – vagy: Mit igyunk? – vagy: Mit öltöszünk magunkra? Ilyesmikért a pogányok törnek magukat; a ti mennyei Atyátok pedig tudja, hogy szükségetek van minderre. Keressétek először Isten országát és az ő igazságát, és mind-ezek ráadásaként megadatik majd nektek. Ne aggódjatok tehát a holnapért, mert a holnap majd aggódik magáért: elég minden napnak a maga baja. (Máté evangéliuma 6:31–34)

Krizis, vészhelyzet, szükségállapot, közelgő katasztrófa – bármelyik weboldalt nyitjuk meg, televíziócsatornát kapcsolunk be, vagy újságot lapozzuk fel, szinte biztos, hogy találkozunk ezen kifejezések némelyikével. Aggódhatunk a közelgő klímakatasztrófa, az elkerülhetetlen gazdasági válság hatásain vagy épp a legaktuálisabb probléma, a járvány és a vírushelyzet miatt. De sokszor a sokkal személyesebb problémák miatti aggodás nyomorítja meg a mindennapjainkat: a saját egészségünk, családi konfliktusok, egzisztenciális gondok – mind rányomják a bélyegüket az életünkre.

Merthogy ezek a problémák a mindennapjainkba férkőznek be. Nem elég a ma gondja, emberként hajlamosak vagyunk hozzáadni a holnapét is. Aggodalmaskodunk a következő napért, a még be sem következett gondok miatt. Ez az aggodalom pedig elveszi az örömet az életből – nehéz úgy örülni a ma jóhíreinek, hogy a holnap lehetséges sorscsapásai és viszontagságai miatt szorongunk. Nem tudjuk megélni a má, nem tudunk figyelni sem a másira, sem önmagunkra. Olyan ez, mintha a legszebb napsütéses időben azon aggódnánk, hogy holnap vajon esni fog-e az eső – nem csak hogy felesleges, de tönkreteszi a jelenünket.

Ebből az aggodásból akar kiszabadítani Jézus, amikor azt mondja: elég minden napnak a maga baja. A jövőért aggodásból a mába akar visszarántani, hogy annak örömeit és nehézségeit – hiszen tagadhatatlanul vannak – éljük meg, és azokkal nézzünk szembe.

Félreértés ne essék, Jézus nem azt mondja, hogy dugjuk homokba a fejünket a holnap közelgő bajaival kapcsolatban. Nem arról a cselekvésről vagy tervezésről van itt szó, amellyel elkerülhetünk problémákat, vagy felkészülve várhatjuk az érkezésüket, hanem arról a nyomasztó félelemtől, ami megbéníthatja a mindennapjainkat.

Felesleges a jövőn aggódni – ezt mondja Jézus, ezt mondja a pszichológia és ezt mondja a józan ész is. Mondani azonban könnyebb, mint megtenni. Nehéz elengedni a holnap gondjait, különösen most, amikor a ma bajai mellett a holnap félelmei is tapintható közelségbe kerültek – hiszen bármelyik pillanatban megbetegedhetünk, vagy elveszíthetjük a munkánkat. Hogy tehetjük le mégis ezeket a félelmeket?

Úgy, hogy Jézus szava többre hív. Nemcsak azt mondja, hogy ne foglalkozunk feleslegesen a jövő gondoljaival, ne engedjük, hogy azok mérgezzék az életet, hanem olyan bizalmi kapcsolatra hív, ahol azokat a problémákat is letehetjük elé, amelyek a mában vannak. Arra hív, hogy bízzunk a Gondviselésben, amely eddig is megtartott, s amely nem csupán ételről és itálról gondoskodott és gondoskodik, hanem a biztonságunkról és a megmaradásunkról is. Erre azonban csak Isten dolgait előre helyezve lehetünk képesek – ha az Ő szavára figyelünk, úgy képesek lehetünk hinni ígéreteiben. Észrevehetjük a gondviselést a múltunkban, de bízhatunk benne a jelenünkben és a jövőnkben is.

Ilyen kapcsolatra hív Jézus, és így szeretné, hogy elengedjük a jövő gondjait, a jelenét pedig le tudjuk tenni a kezébe – készen állunk rá?

Tudta-e, hogy...

Felcsúton

a református iskola csak 1841-ben alakult meg. Ennek oka a II. József koráig érvényesülő vallásgyakorlással kapcsolatos korlátozásokban keresendő. A református iskola több diákot nevelt, tanítóját jobban fizette, mint a katolikusok, de nem kell elfeledkezni arról, hogy a református szülők többsége közbirtokos nemes volt, a katolikusoké pedig szegénysorsú zsellér vagy cseléd. A tanulók száma: 11 fiú, 16 lány. Az iskolaépület jó karban volt, a padokat az eklézsia biztosította, a fűtést és a tanszereket a szülők. A tanító Deme Áron volt, aki a sárospataki kollégiumban tanult. Tanított vallástant, írást, olvasást, számolást, természet- és földleírást (földrajzot) is.

Noll Zoltán

SÉRELMEK A PSZICHIÁTRIÁN - INGYENES JOGSEGÉLYSZOLGÁLAT

Ön vagy szerette sérelmet szenvedett
pszichiátriai kezelése során?

Ne hagyja annyiban!

Tegyük valamit, hogy másokkal ugyanez már ne történhessen meg!
Vegye fel velünk a kapcsolatot!

Állampolgári Bizottság az Emberi Jogokért Alapítvány

Cím: 1461 Budapest, Pf.: 182

Telefon: 06-1-342-6355, 06-70-330-5384

E-mail: panasz@cchr.hu

Weboldal: www.emberijogok.hu

Minden információt bizalmasan kezelünk!

Isten éltesse!

Mészáros László polgármester október hónap
legalább 70 esztendő megélt születésnaposait is
köszöntötte.

Mészáros Lászlóné a 94., Koliger Györgyné a 90.,
Szatmári Péter Pálné a 74., Szerencsés László a 73.,
Noll Adolfné a 82., Noll Adolf István a 87.,
Gáspár Mária a 79., Papp Lajos a 82.,
Börcs Gyula a 84. születésnapját ünnepelte.

Tisztelt Felcsútiak!

„Újraélesztjük”

a már jó ideje nem működő polgárőrséget.

Arra kérünk minden felcsúti hölgyet és urat és fiatait,
aki kedvet érez magában tenni a falu közösségeért,
hogy jelentkezzen polgárőrnek!

Tegyük a közért és a biztonságunkért!

Minden szükséges tájékoztatást megtudhatnak

Kiss József nyugállományú rendőrtisztól:

Tel.: 06 30 248 9609, kissbiztonsag@gmail.com

A hónap hősei...

...ti vagytok, kedves Olvasók! Zsákszámba gyűlnek ugyanis a
kupakok a könyvtárban, amelyekkel az előző lapszámunkban
bemutatott kis Panna fejlesztését, illetve a hasonló helyzetben
lévő gyermekeket segítő Panna Csodavilága Alapítványt sze-
retnének támogatni. Amellett, hogy egyre több kupakfelaján-
lás érkezik könyvtárunkba, lassanként elkelnek azok a horgolt
pokrócok, amelyeket Ti magatok készítettetek tavasztól fogva.

Könyvtárunk az Angya-
lok Jótékonyági Licit
Facebook-csoportban érté-
kesíti alkotásaitokat, amelyek
közül jó pár már el is kelt. A licit-
ből befolyt összeget ugyancsak az alapítvány számára, Panna
gyógykezelésére ajánlja fel intézményünk. Köszönet jószágoto-
kért, kedves Olvasóink!

Könyvtárunk az Angya-
lok Jótékonyági Licit
Facebook-csoportban érté-
kesíti alkotásaitokat, amelyek
közül jó pár már el is kelt. A licit-
ből befolyt összeget ugyancsak az alapítvány számára, Panna
gyógykezelésére ajánlja fel intézményünk. Köszönet jószágoto-
kért, kedves Olvasóink!

Hirdetésméretek

1/10 fekvő:	90x50 mm
2/10 álló:	90x105 mm
2/10 fekvő:	184x50 mm
1/4 álló:	90x131 mm
1/4 fekvő:	184x63 mm
1/2 fekvő:	184x131 mm
1/2 álló:	90x 268 mm
1/1 tükör:	184x 268 mm
1/1 kifutó:	210x297mm + 5-5 mm kifutó

Hungaro Petrol Kft.

Üzemanyagok, kenőanyagok,
autófelszerelések, kávé,
üdítő széles választékával várja Önt
mindennap 5.30-tól 20.30-ig
a felcsúti benzinkút!
8086 Felcsút, Fő u. 220.
Tel.: 22-594-064

Műszaki kereskedés nyílt az Agro-Felcsút Kft.-nél

A környék legnagyobb
raktárkészletével
várjuk kedves
vásárlóinkat!

Agro-Felcsút Kft.
Telefon: 06 20 284 9076
Cím: 8086 Felcsút, Fő u. 1.
E-mail: kozpont@agro-felcsut.hu

**VÁL-VÖLGYE PÉKSÉG
ÉS HENTESÜZLET**

Kínálatunk:
• sertéshús • baromfi • húskészítmények
• pékáru • tejtermék • üdítő • szárazáru

Nyitvatartás:
H-P: 05.30-18.00
Szombat: 05.30-14.00
Vasárnap: Zárva

8087 Alcsútdoboz, Béke utca 1.
Tel.: 06-20/535-0503
facebook.com/valvolgyepeksseg

SZERETETTEL VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT!

Friss tojást, roppanós almát
és édes almalét
egy helyről a termelőtől,
Felcsút Szűnyogpusztán
a tojóháznál.

PÁK-TO Kft.
Tel.: +36 22 701 966
www.jotojas.hu

Látogass el éttermünkbe
vagy rendelj házhoz
és élj a szolgáltatás
adta előnyökkel.

Bankkártyával vagy SZÉP-kártyával

fizetnéd rendelésed?
Már nálunk is megteheted.

www.meszarospub.hu /MesarosPub Alcsútdoboz, Szabadság út 156.

Konferenciák, rendezvények,
lakodalmak kiváló helyszíne,
a festői Alcsúti
Arborétum mellett.
Keresse fel éttermünket is!
www.puskashotel.hu
info@puskashotel.hu
foglalas@puskashotel.hu
Telefon: 22-701-017

**GONDOS
TÜZÉP**

Alcsútdoboz,
Petőfi S. u. 7.

Nyitva tartás:
Hétfőtől péntekig 8.00–16.00
Szombaton 8.00–12.00

Rendelést telefonon is
felveszünk!
Telefon: 22-252-106
20-972-7750